

Årsredovisning 2023-12-31

Barn- och utbildningsnämnden

Innehåll

Inledning.....	2
Verksamhetens uppdrag och ansvar	3
Årets verksamhet.....	5
Måluppfyllelse.....	9
Strategiskt område Inspirerande livsmiljö.....	10
Kommunfullmäktiges mål 2 Arboga är tryggt och inkluderande.....	10
Kommunfullmäktiges mål 4 Ett rikt och varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter	12
Kommunfullmäktiges mål 5 En ekologisk hållbar kommun	12
Strategiskt område Inspirerande lärande och arbete	13
Kommunfullmäktiges mål 6 En god och likvärdig utbildning för alla.....	13
Kommunfullmäktiges mål 7 Fler Arbogabor i arbete	19
Strategiskt område Inspirerande organisation.....	19
Kommunfullmäktiges mål 8 En attraktiv arbetsgivare	19
Kommunfullmäktiges mål 9 En långsiktig hållbar ekonomi.....	21
Internkontroll	22
Barnrättsarbete.....	23
Ekonomi	25
Driftredovisning	25
Investeringsredovisning.....	27
Nyckeltal	28
Utredningsuppdrag	29
Framtid.....	30
Sammanfattning till kommunfullmäktige.....	33
Årets verksamhet - sammanfattning till kommunfullmäktige.....	33
Måluppfyllelse - sammanfattning till kommunfullmäktige	34
Ekonomi - sammanfattning till kommunfullmäktige	35
Framtid - sammanfattning till kommunfullmäktige	35

Inledning

Nämnderna, bolagen och styrelsen ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Processen syftar till att ge chefer och förtroendevalda underlag för att vidta åtgärder och styra verksamheten i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga. Genom att fokusera på avvikelser och åtgärdsplaner ska uppföljningen säkerställa att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Varje chef har ansvar för kontinuerlig uppföljning inom sitt ansvarsområde. Om uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras vidare i organisationen. Åtgärder för att korrigera avvikelserna ska genomföras inom egen delegation. Den kontinuerliga uppföljningen sammanställs i en rapport och behandlas vid varje nämndssammanträde.

Utöver den kontinuerliga uppföljningen och den rapportering som följer av denna ska nämnd, styrelsen och kommunfullmäktige tre gånger per år få en skriftlig uppföljningsrapport. Dessa är;

Tertialuppföljning som är till och med april samt årsprognos (nämndernas prognoser utgår från utfall till och med mars),

Delårsrapport som är uppföljning till och med augusti samt årsprognos,

Årsredovisning som är uppföljning till och med december.

Utöver denna skriftliga rapportering ska kommunstyrelsen få en ekonomirapport i mars, april, augusti och november innehållande en översikt av det ekonomiska läget samt eventuella åtgärdsplaner från nämnderna.

Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning 4 kapitlet (LKBR 2018:597) finns allmänna bestämmelser om årsredovisningen. Årsredovisningen innehåller övergripande information av den verksamhet som bedrivits under året och information om kommunens ekonomiska resultat och ställning.

Verksamhetens uppdrag och ansvar

Barn- och utbildningsnämnden fullgör, genom att själv anordna eller genom att köpa skolplatser, kommunens uppgifter inom utbildningsområdet. Nämndens ansvar omfattar förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, anpassad gymnasieskola samt gymnasieskola.

Nämnden ansvarar vidare för det kommunala aktivitetsansvaret KAA (ungdomar under 20 år, som gått ut grundskolan och inte fullföljt en utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan) samt elevhemsverksamhet för gymnasieelever på RIG brottning (Riksidrottsgymnasium). Inom ungdomsenheten ansvarar nämnden för Kulturskolan samt fritidsgården Gluggen.

I enlighet med skollagen ansvarar nämnden även för tillsyn över fristående förskolor. Syftet med tillsyn är att säkerställa att verksamheten uppfyller de krav som följer av lagar och föreskrifter.

I skollagen (2010:800) samt läroplanerna finns tydliga krav på att varje enhet ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete där verksamheten planeras, följs upp och utvecklas i förhållande till de nationella målen. Utöver de nationella målen finns kommunala mål och mätningar som regelbundet följs upp och utvärderas i verksamheten.

Förskolans utbildning ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på barnen och deras behov där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Läroplanen innehåller inga mål för vad enskilda barn ska ha uppnått vid olika tidpunkter eller i olika åldrar. Det finns inte heller fastställda normer eller nivåer för vilka förmågor eller kunskaper barnen ska utveckla. Kunskap om varje barns lärande och utveckling är ett underlag för att planera den fortsatta verksamheten med barnen (Läroplan för förskolan, Lpfö 18).

Grundskolans och den anpassade grundskolans huvuduppdrag är att ge eleverna de kunskaper och färdigheter de behöver för fortsatta studier, ett framtida yrkesliv och ett livslångt lärande. Skolan har två övergripande uppdrag enligt läroplanen, normer och värden samt kunskaper, som alla elever bör ha utvecklat när de lämnar grundskolan/anpassade grundskolan. Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också grund för fortsatt utbildning. Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet (Läroplan för grundskolan och för förskoleklass och fritidshemmet, Lgr22, samt läroplan för anpassade grundskolan, Lgra22).

Utbildningen i gymnasieskolan ska främja elevernas utveckling till ansvarskännande människor som aktivt deltar i och utvecklar yrkes- och samhällslivet. Den ska bidra till elevernas allsidiga utveckling. Skolan har uppgiften att till eleverna överföra värden, förmedla kunskaper och förbereda dem för att arbeta och verka i samhället (Läroplan för gymnasieskolan, Lgy 11).

Elevhälsans arbete syftar bland annat till att elever ska få lika tillgång till en likvärdig utbildning (1 kap. 8-9 §§ skollagen). Precis som all undervisning i skolan, ska elevhälsans arbete vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Elevhälsan förhåller sig till rådande lagstiftning, bland annat skollagen, hälso- och sjukvårdslagen, patientsäkerhetslagen, patientdatalagen samt offentlighets- och sekretesslagen. Utöver dessa tillkommer ett antal författningar, föreskrifter och allmänna råd.

Kulturskolan erbjuder alla barn och unga möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet genom skapande ämnen musik, dans och film. Fritidsgårdarnas uppdrag är att bedriva öppen fritidsverksamheten för elever i årskurs fyra till sex, traditionell fritidsgårdsverksamhet samt ungdomsfullmäktige. Ungdomsfullmäktiges uppdrag är att öka ungdomars möjlighet att påverka sin situation i Arboga kommun. Det ska även ses som en remissinstans för politiker och tjänstepersoner vid frågor som rör unga.

Årets verksamhet

Verksamhetsområde förskola

Under vårterminen 2023 har rektorer, specialpedagoger, verksamhetschef och kvalitetsutvecklare arbetat fram en långsiktig strategi för förskolans systematiska kvalitetsarbete. Gruppen har haft ett samarbete med Christian Eidevald, legitimerad förskollärare och fil.dr i pedagogik. Samverkan syftar till att skapa effektiva organisationer med högre kvalitet på undervisningen på alla förskolor.

Att stödja barnens språkliga utveckling har varit ett av de prioriterade målområdena under våren. Alla pedagoger går en utbildning i språkutveckling. Språkträningmaterialet Bornholmsmodellen samt TAKK (tecken som alternativ kommunikation) och bildstöd används som verktyg i undervisningen för att fördjupa det språkutvecklande arbetssättet i förskolan. Samarbete med Kulturskolan sker i syfte att stärka barnens språkliga förmåga med hjälp av sång, musik och rörelse. Arboga har flera certifierade äventyrsförskolor som med ett stort engagemang och hårt arbete genomfört en utbildning för pedagogerna, och barnen får nu möta en stimulerande utomhuspedagogik.

Under hösten prioriterades målområdet att stärka barnens sociala förmågor. Pedagogerna har arbetat med olika verktyg för att få syn på det som sker i barngruppen och även sitt eget förhållningssätt. Några förskolor har genomfört en fortbildning i syfte att fördjupa kunskaperna om barns lek; "utveckla leken". Resultatet är organiserade lekgrupper där pedagogerna deltar och stödjer barnens relationsskapande. För att säkerställa att alla barn får möta läroplanens samtliga målområden arbetar pedagogerna utifrån ett årshjul där även områdena matematik, naturvetenskap och teknik finns. Några förskolor har deltagit i Skolverkets läslyft "Natur, teknik och språkutveckling", vilket syftar till att belysa olika metoder för språkutvecklande arbete med utgångspunkt i naturvetenskap och teknik. Norrgårdens förskola har tilldelats Skolverkets utmärkelse för gott arbete i hållbar utveckling; "Skola för hållbar utveckling".

Under våren fattades beslut om att stänga förskolan Myran. Förskolan stängs successivt och 11 barn går kvar läsåret 2023 - 2024. Myran ligger i ett område med stora socioekonomiska utmaningar. I områden med stora socioekonomiska utmaningar har förskolan ett viktigt kompensatoriskt uppdrag. Därför är det av vikt att barnen har en hög närvaro. Det vi sett hittills är att de barn som fått byta till Solrosens förskola har en hög närvaro, vilket är positivt.

Antalet medarbetare på området Skogsglantan/Fasanen är många vilket gör det svårt för rektor att hinna med det som ska rymmas inom rektors uppdrag. För att skapa bättre förutsättningar så har en biträdande rektor anställts på deltid på Fasanens förskola. Vi ser redan att åtgärden påverkat kvaliteten på undervisningen samt medarbetarnas mående.

En ny lag gällande uppsökande verksamhet trädde i kraft 1 juli 2023. Det betyder att hemkommunen genom uppsökande verksamhet ska ta kontakt med vårdnadshavare till barn över tre år som inte har en plats i förskola och informera om förskolans syfte och barnets rätt till

förskola. (SFS 2022:833, 8 kap 12 a §). Arboga har en hög inskrivningsgrad i förskoleverksamheten. Inför höstterminens start togs kontakt med nio familjer varav tre tackade ja till en förskoleplats.

Verksamhetsområde grundskola

Grundskolan har haft fokus på utveckling av undervisningen samt elevernas progression. Det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats genom djupare analys och dialog kring vilka insatser som kan och bör genomföras samt på vilka grunder de olika insatserna väljs ut med en tydligare koppling till vetenskaplig grund. En förskjutning av utvärderingsfokus har skett till att förutom resultat även omfatta såväl förutsättningar som processer i verksamheten. Denna förändring har också inneburit att syftet med utvärderingarna förskjuts från kontroll och bedömning till utveckling. Grundskolans verksamhetsområden har påbörjat en förflyttning gällande kvalitetsarbetet för att mer synliggöra och följa processer och undervisning.

Skolan behöver se elevernas resultat i ljuset av den undervisning de får och arbeta med att få till en likvärdig undervisning. De reviderade läro- och kursplanerna skapar tillsammans med verksamhetens deltagande i forskningsprogrammet Fokus Undervisning (FUN) i samarbete med IFOUS (Innovation, Forskning Och Utveckling i Skola/förskola) ett bra underlag för planering, genomförande och bedömning av elevers kunskaper och uppföljning av lärares undervisning. Syftet med FUN är att fördjupa förståelsen för undervisningens betydelse för elevers lärande, utveckling och välmående. Vi går nu in i sista året av programmet och ska våren 2024 redovisa en rapport på kommunnivå gällande vårt deltagande och resultat i programmet.

Vi fortsätter med fortlöpande uppföljning av kunskapsresultaten i alla årskurser samt hur gymnasiebehörigheten utvecklas. Resultaten visar att behörigheten till ett nationellt program har ökat jämfört med förra året. 83,3% av våra elever i årskurs 9 är behöriga till ett nationellt program (86% efter genomförd lovskola).

Grundsärskolan har inför läsåret 2023 - 2024 bytt namn till anpassad grundskola. Elevantalet har ökat och skolan har nu två paralleller på alla stadier. Den anpassade grundskolan har även haft besök av Skolinspektionen som bedömde att skolenheten *i hög utsträckning* har arbetsätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet. Rektorn leder och styr *i hög utsträckning* arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skolan och fritidshemmet utifrån att eleverna ska ges stöd i utbildningen i dess helhet. Det är det högsta betyg en skolenhet kan få. Resultatet från vårdnadshavarenkäten samt enkäten som eleverna har gjort visar på goda resultat, där både elever och vårdnadshavare är nöjda med skolan och känner sig trygga.

Utifrån att antalet anmälningar på grund av hot om våld har ökat i landets skolor så gör Arbetsmiljöverket inspektioner. Fokus för inspektionerna är skolornas förebyggande arbete för att minska riskerna för hot och våld. Stureskolan samt den anpassade grundskolan har haft inspektion av Arbetsmiljöverket kring detta. Båda skolenheterna har förbättrat i arbetsmiljön gällande riskbedömningar av hot och våld och fått arbetet godkänt.

För att förskollärare i förskoleklass ska få rimliga möjligheter för planering av sin verksamhet har de idag samma avtal som lärare i grundskolan, vilket möjliggör samarbete och planering med övrig undervisande personal.

Personalen på alla fritidshem deltar i en utbildningsinsats gällande språkutveckling. På fritidshemmet finns stora möjligheter för eleverna att få uppleva språket och samtidigt utmanas att använda och praktisera det i autentiska situationer.

Vi har under året lyckats rekrytera flera behöriga lärare till tjänster. Vi saknar till viss del fortfarande behörighet inom hemkunskap, moderna språk, matematik och musik i årskurserna 7–9 samt behöriga fritidspedagoger till våra fritidshem.

Under året har beslut tagits kring en ny Gäddgårdsskola och spadtaget togs den 22 augusti. Arbetsmiljön för elever och personal är inte tillfredsställande och behovet av en ny skola är stort. Ladubacksskolan har under läsåret fått tillskott med en modul vilket innebär att vi nu kan bedriva en god verksamhet för fritidshemmet. Nybyholmsskolan har fått tillgång till lokaler på en närliggande förskola. Detta skapar bättre förutsättningar för Nybyholmsskolan för tillfället, men ytterligare lokaler behövs då elevantalet ökar på enheten.

Verksamhetsområde gymnasium

Skolinspektionen genomförde en regelbunden kvalitetsgranskning av Vasagymnasiet i mars 2023. Granskningen omfattade fyra områden: rektors ledarskap, undervisning, trygghet och studiero samt bedömning och betygssättning. Vasagymnasiet fick omdömet *i hög utsträckning* för samtliga granskade områden. Enligt inspektörerna är detta resultat "mycket ovanligt i Sverige".

Hösten 2023 har Vasagymnasiet genomfört kompetensutveckling för lärarna om AI och ChatGPT. Arbetet har skett i form av olika genomgångar, föreläsningar och grupparbeten. Under läsåret 2023 - 2024 utarbetas metoder och förhållningssätt för undervisning och bedömning.

Under hösten 2023 har en omfattande marknadsföring inför gymnasievalet i årskurs nio skett. Gymnasiekväll på Vasagymnasiet samt i Kungsör, öppet hus på Vasagymnasiet i november samt löpande erbjudande om att vara "gymnasieelev för en dag".

Försteläraryuppdragen 2022 - 2024 är att arbeta med elevernas studieteknik, deras ansvar för det egna lärandet och studieresultaten samt förståelse för framtida studier eller yrkesliv. Ett arbete med anpassad undervisning bedrivs i syfte att bättre kunna förbereda eleverna för högre studier.

Vi har infört en grupp, "Slussen" (IMAd), där elever får träna på rutiner, göra studiebesök och andra aktiviteter för att sedan kunna gå in i någon av de andra IMA-grupperna för studier eller praktik.

Verksamhetsområde elevhälsa

Under vårterminen 2023 var det låg bemanning bland kuratorerna men till höstterminen 2023 började en ny kurator i verksamheten, vilket har avlastat verksamheten en del. En förstärkning har skett bland skolsköterskorna. 140% skolpsykolog var i tjänst under våren och vid flera tillfällen kunde psykolog därför delta på skolornas elevhälsoteam (EHT). Även skolläkaren har kunnat delta, vilket bidragit till ett bättre tvärprofessionellt arbete. Under höstterminen 2023 var en psykologtjänst vakant och den andra föräldraledig, vilket har varit en utmaning för skolorna.

Under hösten har skolsköterskorna använt ett frågeformulär för vårdnadshavare till barn i förskoleklass som handlar om barnets utveckling. Det gör oss uppmärksamma på symptom som kan vara av betydelse för att barnet ska få rätt stöd i skolan.

Verksamhetsområde ungdomsenheten

Ungdomsenhetens frågor har delats upp i två förvaltningar, vilket skapar utmaningar. Ansvaret för verksamheten ligger hos Barn- och utbildningsnämnden (BUN) medan många av Ungdomsenhetens frågor följs upp i samverkan med Fritid och Kulturnämndens (FoK) verksamheter.

Anslagen för kulturrådsansökningar har minskat till hälften vilket skapat oro i kulturskolevärlden. Kulturrådet har flaggat för att det är sista gången som utvecklingsbidraget för kulturskoleverksamhet betalas ut. Verksamheten kommer därmed inte att kunna nå ut lika brett som tidigare. Ansökningar till kulturskolans egna satsningar och Skapande skola-projekt beviljades med hälften av sökta medel 2024.

Kulturskolans musik- och danselever har genomfört flera konserter och föreställningar under året, bland annat vid nationaldagsfirande, fullsatta dansföreställningar på Medborgarhuset, konsert i Västerås samt en konsert i Hallstahammar med den meriterade dirigenten Cecilia Rydinger. Danselever har också deltagit i ett dans- och filmprojekt vid Maxelmossen vilket filmades av Arbogas filmelever.

Det har under året varit högt besöksstryck på fritidsgården Gluggen, både i mellanstadieverksamheten och i kvällsverksamheten då äldre barn/ungdomar är välkomna. Ungdomsfullmäktige (UFM) driver bland annat frågor om permanent ungdomsmottagning i Arboga samt skolavslutningsaktiviteter. UFM har beslutat bli medlemmar i Sveriges Ungdomsråd, en intresseförening och paraplyorganisation för ungdomsråd och lokala inflytandeforum för unga i hela landet. UFM deltar tillsammans med samhällsbyggnadsavdelningen i "Make Arboga great again" där de resonerar kring in- och utflyttning, miljöer för unga samt stadens möjlighet att vara en attraktiv plats för unga. UFM kommer även att få tycka till kring "Summer Camp", ett läger om ungt ledarskap, fysisk aktivitet och möjlighet till sommarjobb som Sparbanken planerar i samverkan med RF-SISU.

Måluppfyllelse

Kommunstyrelsen, nämnderna/bolagens styrelser har egna mål och indikatorer som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Verksamheterna beslutar om aktiviteter som ska öka måluppfyllelsen.

Bedömningen av målen grundar sig på en utvärdering av vad som gjorts under året för att uppnå en ökad måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål eller av bolagets, nämndens eller styrelsens egna beslutade mål. Om indikatorerna har bidragit till ökad måluppfyllnad är ett av flera områden som utvärderas.

I bedömningen av måluppfyllelsen använder Arboga fyra nivåer. Målet bedöms vara helt uppnått, i hög grad uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt.

- Målet är helt uppfyllt
- Målet är i hög grad uppfyllt
- Målet är delvis uppfyllt
- Målet är ej uppfyllt
- Målet är ej utvärderat

Till målen i styrmodellen finns indikatorer där syftet är att kunna följa resultat över tid för att se om utvecklingen går åt rätt håll. Till indikatorerna finns det ett målvärde för varje år 2023, 2024, 2025 och 2026.

Indikatorerna bedöms utifrån fyra nivåer. Om ingen utvärdering är gjort anges inget värde, Ej accepterat värde, Nära målvärdet och målvärdet uppnått.

- Målvärdet uppnått, uppfylld nivå större än 95 procent av målvärdet
- Nära målvärdet, delvis uppfylld nivå 80-95 procent av målvärdet
- Ej accepterat värde, inte uppfylld nivå mindre än 80 procent av målvärdet
- Inget värde angetts, ingen utvärdering

Strategiskt område Inspirerande livsmiljö

Kommunfullmäktiges mål 2 Arboga är tryggt och inkluderande

BUN mål 1. Barn och elevers upplevelse av trygghet ökar

Bedömning	Trend
	

Kommentar:

Verksamhetsområde förskola

Varje förskola upprättar sin egen "Plan för likabehandling och mot kränkande behandling". Där dokumenteras åtgärder som framkommit från kartläggningar av verksamheten genom trygghetsvandringar, barnintervjuer samt observationer. Vårdnadshavarna bjuds in till trygghetssamtal. Daglig dialog med vårdnadshavare sker vid hämtning och lämning där pedagogerna berättar om hur dagen varit och vårdnadshavaren har möjlighet att ställa frågor om barnets vistelse. Vi vet av erfarenhet och forskning att anknytning och trygghet gynnar barnen på kort och lång sikt. Alla pedagoger utbildas systematiskt i ICDP (International Child Development Programme) - vägledande samspel. ICDPs förhållningssätt är en viktig del i pedagogers arbete med barnen och ligger till grund för arbetet med relationsskapande på förskolorna.

Verksamhetsområde grundskola

I samband med att "Plan mot diskriminering och kränkande behandling" (likabehandlingsplanen) revideras varje år samt att måluppfyllelsen mäts i de årliga trivselenkäterna sker dialog i trygghetsteamet, kamratstödjargruppen, elevhälsoteamet (EHT), ledningsgruppen och den övriga personalgruppen. Förutom akuta ärenden arbetar trygghetsteamet förebyggande och kan stötta övrig personal med material för att arbeta med ute i klasserna. Skolorna har dessutom egna trygghetsenkäter och trygghetsvandringar för att få del av elevernas upplevelser flera gånger under läsåret.

Skolorna lyfter förebyggande insatser som en framgångsfaktor i trygghetsarbetet. Pedagogstyrda strukturerade rastaktiviteter för de yngre eleverna har bidragit till mer lugn och trygghet på rasterna. En oroväckande förändring är fler incidenter med fysiskt våld i de yngre åren. Incidenter har rapporterats även inne i klassrummen, och den fackliga samverkansgruppen har analyserat dessa data. Det kan vara så att arbetet i de yngre åren lyckas och gör eleverna tryggare ju äldre de blir och att det därför inte är lika många fysiska incidenter på högstadier. Högstadieskolorna har haft elevvärdar och elevcaféer under våren, men del av dessa tjänster har tagits bort under hösten då inte samma ekonomiska möjligheter funnits. Flera insatser har gjorts för att förändra strukturer och resurser har styrts till yngre år. Upplevelsen av trygghet på högstadierna har nu minskat jämfört med föregående år, och efter läsåret 2023 - 2024 kommer en utvärdering kring möjliga orsaker att genomföras.

Verksamhetsområde gymnasieskola

Regelbundna årskursvisa informationsträffar bidrar till att alla får information om vad som händer på skolan, vilket skapar trygghet. Aktiviteter som till exempel fruktstund eller grillstund med rektorn stärker sammanhållning och den så kallade Vasaandan, vilket enligt eleverna bidrar mycket till trygghet. Varje morgon står rektor i entrén och hälsar alla elever välkomna och både rektor och biträdande rektor är ofta ute bland eleverna på skolan under dagen. Under hösten 2023 infördes mobillådor i alla lektionssalar, vilket har emottagits på ett bra sätt och gett önskad effekt.

Verksamhetsområde elevhälsa

Elevhälsan fungerar bland annat som stöd till eleverna när de vill prata med någon de inte behöver träffa dagligen eller någon som ska bedöma ens prestationer. Elevhälsan kan också vara ett stöd för personalen.

Verksamhetsområde ungdomsenheten

Elever blir inte bedömda genom betyg i kulturskolan och de upplever att kulturskolan är en plats där de får vara som de är. Dans för hälsa-arbetet är också ett bidrag till ett tryggt och inkluderande Arboga.

Gluggen kan, bland annat genom sitt centrala läge, nå ungdomar med olika intressen. Med olika typer av aktiviteter kan ungdomar samsas i samma rum. Arbete gällande trygghet och inkludering sker dock löpande. Samverkan mellan skola, socialtjänst och vårdnadshavare sker regelbundet.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning	Trend
1:01 Vårdnadshavarenkäter i förskolan ska visa att barns trygghet ökar	99.5%	95.6%	95.9%	98.4%	>96.0%	>96.0%		→
1:02 Elevenkät F-3, Elevers trygghet ska öka	95.9%	94.7%	93.1%	92.3%	>94.0%	>94.0%		→
1:03 Elevenkät 4-6, Elevers trygghet ska öka	90.9%	95.1%	88.7%	90.8%	>89.0%	>89.0%		→
1:04 Elevenkät 7-9, Elevers trygghet ska öka	92.8%	91.5%	91.3%	85.3%	>92.0%	>92.0%		↘
1:05 Elevenkät GY, Elevers trygghet ska öka	97.6%	97.0%	100.0%	98.9%	100.0%	100.0%		→

Kommunfullmäktiges mål 4 Ett rikt och varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter

BUN mål 2. Barn och ungdomar ska erbjudas attraktiva och ändamålsenliga fritids- och kulturverksamheter

Bedömning	Trend
	

Kommentar:

Kulturskolan har ett stort och brett kursutbud och arbetar kontinuerligt för att nå fler barn/ungdomar än de som är inskrivna i verksamheten. Musikfritte samt Blås- och stråkstarten är exempel på förnyade aktiviteter som görs tillsammans med förskolan och skolan. Avgiftsfria lovaktiviteter erbjuds, och under höstlovet kunde ungdomar exempelvis delta i filmundervisning som skedde i regional regi.

Gluggen är en tillgänglig plats för Arbogas ungdomar. Arbetet syftar till att stärka och hjälpa ungdomar att skapa aktiviteter. Några exempel som genomförts är en Fifa-turnering och en talangjakt. Utifrån det kompensatoriska uppdraget bjuder Gluggen på utflykter och resor. I uppdraget Ungdomsfullmäktige stöttas ungdomar att engagera sig i samhället - både genom att driva frågor och att göra aktiviteter för andra ungdomar. I samverkan med föreningslivet hjälps ungdomar till föreningsengagemang.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning	Trend
Gluggen ska minst ha 150 inskrivna besökare i årskurs 4 - 6		204	189	244	>150	>150		
Minst 30 avgiftsfria lovaktiviteter ska erbjudas och samordnas inom förvaltningen	60	45	43	48	>30	>30		
Antal barn som kulturskolan når utanför avgiftsbelagd verksamhet ska vara minst 200	200	200	500	528	>200	>200		
Antal barn som är kvar i kulturskolans avgiftsbelagda verksamhet efter sex terminer ska inte understiga 75		272	289	175	>75	>250		

Kommunfullmäktiges mål 5 En ekologisk hållbar kommun

Samtliga verksamheter som Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för, arbetar med hållbar utveckling. För de läroplansstyrda verksamheterna ingår hållbar utveckling i styrdokumenterna. Verksamheternas uppdrag är bland annat att genom ett miljöperspektiv ge barn och elever möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. Det finns ett starkt intresse

och engagemang för miljön bland verksamhetens barn och elever. Det är en naturlig del av utbildningen.

Förskolan Norrgården har tilldelats Skolverkets utmärkelse "Skola för hållbar utveckling". Utmärkelsen är ett kvitto på att pedagogernas arbete med de tre dimensionerna (ekologisk, ekonomisk och social) hållbar utveckling ger resultat. Utmärkelsen lyfter fram pedagogernas medvetna undervisning kring att låta barn vara delaktiga i sina läroprocesser samt att förbereda dem för framtiden. För att säkerställa att förskolorna är kemikalie- och klimatsmarta arbetar alla förskolor utifrån riktlinjen "Våra steg mot en giftfri förskola".

Strategiskt område Inspirerande lärande och arbete

Kommunfullmäktiges mål 6 En god och likvärdig utbildning för alla

BUN mål 3. Alla elever upplever studiero

Bedömning	Trend
	

Kommentar:

Verksamhetsområde grundskola

Elevenkäterna genomfördes under hösten 2023. De generella resultaten har minskat i årskurs F-3 och 7-9. I årskurs 4-6 har resultaten ökat, speciellt för flickor. De låga resultaten för årskurs 7-9, speciellt bland flickor, är oroande. Elevhälsan och trygghetsteamerna gör analyser och följer upp arbetet med studiero på respektive enhet. De stora grupper som de senaste åren varit i årskurs 4-6 befinner sig nu i årskurs 7-9. Yttre förutsättningar såsom lokaler och inredning är inte tillfredsställande på skolorna. Analyser på generell nivå är svåra att göra. Skolorna gör insatser utifrån sin kontext och sina förutsättningar genom exempelvis utvecklingsarbete kring särskilda undervisningsgruppen, undervisningsutveckling genom IFOUS-programmet, kooperativa arbetssätt samt gemensamma strukturer på lektionerna.

Verksamhetsområde gymnasieskola

Skattningar från både egna och kommungemensamma enkäter visar att både pojkar och flickor har en hög upplevelse av studiero, med en viss skillnad mellan flickors och pojkars skattning. Arbetet med att ytterligare främja studiero ingår i skolan handlingsplaner. I den dagliga kontakten med eleverna för rektorn och biträdande rektorn dialog om bland annat upplevelsen av studiero i olika sammanhang. Fina och ändamålsenliga lokaler bidrar till studiero och det finns många platser och grupprum att studera vid.

Indikatorer	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Målvärde	Mål	Bedömning	Trend
	2020	2021	2022	2023	2023	2026		
2:02 Elevenkät F-3, Elevers studiero ska öka	64.1%	70.1%	82.4%	80.8%	>83.0%	>83.0%		↗
2:03 Elevenkät 4-6, Elevers studiero ska öka	63.8%	84.5%	82.2%	86.0%	>83.0%	>83.0%		↗
2:04 Elevenkät 7-9, Elevers studiero ska öka	76.2%	69.6%	73.9%	68.2%	>74.0%	>74.0%		↘
2:05 Elevenkät GY, Elevers studiero ska öka	84.0%	90.9%	94.3%	88.3%	>95.0%	>95.0%		→

BUN mål 4. Barngruppernas storlek ska ligga inom Skolverkets riktlinje

Bedömning	Trend
	→

Kommentar:

Samtliga förskolor delar in barnen i mindre grupper under en stor del av dagen. Nästan alla förskolor arbetar i team i stället för traditionella barngrupper, det vill säga en mindre grupp barn med två pedagoger i stället för tre. Pedagogerna ser att barn får större möjlighet att våga uttrycka sin åsikt, mer taltid samt en lugnare arbetsmiljö. Det har bidragit till en större trygghet och gemenskap, vilket är en grundförutsättning för att befästa ett lärande.

Förskollärartätheten minskade under 2022 till 48% (medel för riket var 45%). Utfall för 2023 publiceras under våren 2024. Förskollärartätheten skiljer mellan förskolorna vilket kan påverka likvärdigheten i undervisningen.

Indikatorer	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Målvärde	Mål	Bedömning	Trend
	2020	2021	2022	2023	2023	2026		
Barn per barngrupp 1-3 år (småbarnsgrupp) i förskola, kommunal regi, antal	9.4	9.4	10.4		12.0	12.0		→
Barn per barngrupp 4-5 år i förskola, kommunal regi	12.9	12.3	12.5		15.0	15.0		→
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi, antal	5.6	5.6	5.1		5.1	5.1		↗

BUN mål 5. Måluppfyllelsen förbättras inom nämndens verksamheter

Bedömning	Trend
	↗

Kommentar:

Verksamhetsområde förskola

Några förskolor har varit drabbade av hög sjukfrånvaro under året. En skillnad mellan förskolorna är hur väl förberedda pedagogerna är vid kollegors frånvaro. Tydlig och långsiktig planering, med olika alternativ på innehåll och upplägg, kan bibehålla en kvalitativ utbildning även då pedagoger är frånvarande. Många förskolor har påbörjat arbetet med att ha "omfallsplaner" som komplement till sina planeringar för att vara bättre förberedda.

Ett målområde inom förskolan i Arboga är att utveckla barns sociala förmågor. Under hösten har ledningsgrupp och specialpedagoger fördjupat sig inom området *barns psykiska hälsa* som en del i arbetet med förståelsen för relationskompetens och medvetenhet kring barns själv- och känsloreglering för att säkerställa barns psykiska välbefinnande. Många förskolor har under året arbetat intensivt med barns lek, exempelvis genom planerade lekgrupper där pedagoger är delaktiga och stödjer barnens lek och relationsskapande. Pedagogerna upplever att barngrupperna har blivit mer sammansvetsade och att nya vänskapsband har bildats efter arbetet med lekgrupper.

Ett annat målområde är barns språkliga utveckling vilket alla förskolor arbetar intensivt med. Det går inte att avgränsa språkträning till enskilda aktiviteter eller platser; språk finns omkring oss hela tiden. Som ett stöd arbetar förskolorna med TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation) samt bildstöd. Pedagogerna ser att barnen har utvecklats mer i språket och använder sig av tecken för att förmedla vad de vill. Flera av barnen har fått större förståelse för vad orden betyder och kan delta i olika lekar. Därigenom sker socialisation och trygghet så att lärande kan ske. Bornholmsmodellen, ett sätt att arbeta strukturerat med språksamlingar, boksamtal och ramsor med mera, används på alla förskolor för att stimulera barns språkliga medvetenhet. Den röda tråden med liknande material i både förskola och förskoleklass har varit gynnsamt för att förbereda barnen inför den nya skolformen. Högläsning har också varit ett prioriterat område under året.

Verksamhetsområde grundskola

En utvärdering av det pågående arbete som sker i forskningsprogrammet FUN (Fokus UNdervisning) visar att förutsättningarna för undervisningsutveckling ökar. Undervisningsutveckling förstås och prioriteras i högre grad, ändrade förhållningssätt samt ökad kollegial prestigelöshet och samarbete sker också i högre grad. Engagemang i alla led samt avsatt tid för arbetet är viktiga framgångsfaktorer.

Årskurs 1–5 visar en fortsatt god trend, måluppfyllelsen är generellt hög och skillnaden mellan skolorna har minskat. Tidigare har Nybyholmsskolan haft lägre resultat men det riktade arbetet börjar ge resultat. Nybyholmsspåret har varit ett stort stöd bland annat som resurs till extra simning på sport- och påsklov.

Våren 2023 nådde 57% av eleverna i årskurs 6 betyg i alla ämnen, vilket är en försämring jämfört med året innan. Däremot hade betygen i kärnämnen ökat och det var särskilt goda resultat i

matematik, 89,1%, och svenska som andraspråk, 73%. I båda dessa ämnen låg Arbogas årskurs 6 bland de 25% bästa kommunerna i Sverige enligt Kolada. Höstens resultat i årskurs 7 visar en ökande trend de senaste tre åren, vilket är glädjande då det är stora elevgrupper i denna årskull.

Våren 2023 hade 73,2% i årskurs 7 gymnasiebehörighet till ett nationellt program, vilket var högre än årskurs 7 året innan. Höstens resultat för årskurs 8 ökade, både gällande gymnasiebehörighet och betyg i alla ämnen. Meritvärdet var dock lägre jämfört med årskurs 8 förra hösten.

Vårens resultat 2023 i årskurs 8 var sämre än föregående år. 57% hade behörighet till gymnasiet. Flera insatser planerades för att öka behörigheten i denna elevgrupp. Höstens resultat i årskurs 9 visar att gymnasiebehörigheten ligger ungefär på samma nivå som förra höstens årskurs 9 trots ett lägre ingångsvärde i denna årskull. Höstens nyckeltal gällande gymnasiebehörigheten går stadigt uppåt de senaste tre åren. Meritvärde och andelen elever med betyg i alla ämnen visar en lägre nivå än föregående höst.

Inom den anpassade grundskolan nådde samtliga 16 elever som betygsattes (årskurs 6–9) och läste efter anpassad grundskolas läroplan minst betyget E i samtliga ämnen våren 2023. Alla elever i årskurs 4–5 som bedömdes efter anpassad grundskolas läroplan hade godtagbara eller mer än godtagbara kunskaper i alla ämnen och majoriteten av eleverna i årskurs 1–3 nådde en godtagbar nivå.

Aktuella resultat på nationella prov i årskurs 3 visar en ökning i både matematik och svenska. Resultatet för matematik har ökat det senaste året. I svenska och svenska som andraspråk presterar Arbogas elever bland de 25% bästa kommunerna i Sverige (Kolada.se). I matematik ligger resultatet strax över riksnittet.

Skillnaden mellan resultatet i de nationella proven och betyg i årskurs 9 har minskat jämfört med förra året. Skillnaden är fortfarande störst i matematik, 2022 fick 62,6% av eleverna ett högre betyg än provresultatet medan skillnaden 2023 var 39%. I svenska och svenska som andraspråk var det 34% av eleverna som fick högre betyg än provresultatet 2022 och år 2023 var skillnaden 30%.

Arboga erbjuder modersmål i arabiska, kurdiska, serbiska, tigrinna, ryska, tyska, dari, persiska och urdu. Det har varit svårt att finna modersmåls lärare i vissa språk, varför kommunen har samarbetat med Köpings kommun gällande annonser och delade tjänster.

Under läsåret 2022 - 2023 startades ett arbete med att utveckla studiehandledningen. Studiehandledaren ska inte fungera som "översättare" utan har en viktig stödjande roll att spela i elevernas språk- och kunskapsutveckling. Skolor som har stort behov av studiehandledning märker en positiv skillnad när det finns kontinuitet under flera år. Samplanering med ämneslärare och gemensam planeringstid ger bättre förutsättningar för både elev och ämneslärare.

Verksamhetsområde gymnasieskola

Andelen elever som tog studenten har sjunkit under de senaste åren. Distansundervisningen och den partiella distansundervisningen under 2021 påverkade resultaten för flera årskullar, bland annat de elever som tog studenten våren 2023. Den perioden var en utmaning för många, både gällande motivation och resultat, och har medfört lägre målpåfyllelse i flera kurser.

Elever på de studieförberedande programmen, bland annat Naturvetenskapsprogrammet, får inte examensbevis i lika hög grad som på de yrkesförberedande programmen. I förhållande till antal platser på dessa program är det färre elever som söker, vilket gör att intagningspoängen sjunker. Elever som kommer in på programmet är då inte alltid tillräckligt förberedda på den nivå programmet har, både gällande innehåll och studietakt.

Eleverna behöver generellt mer hjälp med studieteknik och studiestrategier än tidigare. Det är därför ett prioriterat område på skolan och utbildning i studieteknik genomförs med alla i årskurs 1 och 2.

Sedan Slussen startade har det skett en minskning i antal utskrivna elever, vilket tyder på att Slussen är en bra förebyggande åtgärd/verksamhet för att minska inflödet till KAA (Kommunens Aktivitetsansvar).

Indikatorer	Kön	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Målvärde	Mål	Bedömning	Trend
		2020	2021	2022	2023	2023	2026		
(N15452) Elever i åk 3 som deltagit i och klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	♂			73.0%	76.0%	>73.0%	>73.0%	●	↗
(N15454) Elever i åk 3 som klarat alla delar i nationella proven för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)	♂			60.0%	62,0%	>60.0%	>60.0%	●	↗
(N15540) Elever i åk 6 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen (som eleven läser), kommunala skolor, andel (%)	♂	61.4%	70.6%	64.5%	56.4%	>65.0%	>65.0%	●	↘
3:1 (N15436) Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	♂	78.9%	86.2%	75.8%	85.6%	>76.0%	>76.0%	●	↗
3:1 (N15436) Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	♀	78.5%	92.8%	81.5%	85.0%	>82.0%	>82.0%	●	↗
3:1 (N15436) Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	♂	79.3%	78.7%	71.7%	86.2%	>72.0%	>72.0%	●	↗

Indikatorer	Kön	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning	Trend
(N15505) - Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	♂	216.9	224.7	207.3	218.4	>208.0	>208.0		→
(N15505) - Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	♀	219.6	248.9	224.5	217.5	>225.0	>225.0		↘
(N15505) - Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	♂	215.0	196.9	194.9	219.1	>195.0	>195.0		↗
(N15419)_ Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	♂	62.5%	71.5%	63.1%	62.5%	>63.2%	>63.2%		→
(N15419)_ Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	♀	50.8%	81.2%	67.7%	58.3%	>68.0%	>68.0%		↘
(N15419)_ Elever i åk 9 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	♂	71.3%	60.7%	59.8%	65.5%	>60.0%	>60.0%		↗
3:2 Gymnasieelever med examen inom 3 år, andel (%) Egen mätning	♀	93.5%	88.0%	82.0%	80.0%	>82.0%	>82.0%		↘
3:2 (N17451) Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	♂	67.8%	55.7%	55.4%	45.3%	>56.0%	>56.0%		↘
3:2 (N17451) Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	♀	66.1%	64.6%	64.5%	48.0%	>65.0%	>65.0%		↘
3:2 (N17451) Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	♂	69.8%	47.0%	47.1%	42.2%	>48.0%	>48.0%		↘
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	♂	65.8%	73.9%	60.3%	57.7%	>61.0%	>61.0%		↘
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	♀	69.8%	77.4%	67.7%	67.7%	>68.0%	>68.0%		→
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	♂	62.1%	69.8%	53.0%	48.5%	>53.0%	>53.0%		↘

Kommunfullmäktiges mål 7 Fler Arbogabor i arbete

BUN mål 6. Fler unga är i arbete eller vidare studier efter avslutad gymnasieutbildning

Bedömning	Trend
	

Kommentar:

Barn- och utbildningsförvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål 7 Fler Arbogabor i arbete, genom att erbjuda en så ändamålsenlig och bra gymnasietid som möjligt för kommunens ungdomar. Tack vare ett nära samarbete med många företag i närområdet, liksom studieresor och studiebesök, ges förutsättningar för gymnasieelever att skapa kontakter inför kommande studier och arbetsliv.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning	Trend
(N17511) Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter slutförd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel (%)	83.7%	97.0%			97.0%	100.0%		

Strategiskt område Inspirerande organisation

Kommunfullmäktiges mål 8 En attraktiv arbetsgivare

BUN mål 7. En attraktiv arbetsgivare

Arboga kommun arbetar aktivt och strategiskt med kompetensförsörjning. Det handlar om att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetens i organisationen. Medarbetarna och deras kompetens är kommunens viktigaste resurs.

För att utveckla Arbogas attraktivitet och för att möta framtida demografiska utmaningar behöver alla arbetsgivare arbeta aktivt för en god och hållbar arbetsmiljö. I Arboga kommun finns tydliga värderingar och ett medarbetarskap som präglas av ansvar och respekt, där professionalism, mod och innovation är centrala ledord. En nyckelfaktor för detta är ett gott ledarskap som främjar en arbetsmiljö som präglas av tillit, arbetsglädje och delaktighet.

Fokusområden

- Attraktiv arbetsgivare
- God och hållbar arbetsmiljö
- Medarbetarskap

- Ledarskap

Målet är kopplat till målområdena Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt och delmålet God ekonomisk utveckling i Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) samt Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030.

Bedömning	Trend
	

Kommentar:

Varje år mäter kommunen hållbart medarbetarengagemang (HME), vilket är en gemensam modell från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Mätningen omfattar tre frågeområden kring motivation, ledarskap och styrning. Index (0 - 100) för barn- och utbildningsförvaltningen under 2023 gällande motivation var 83, ledarskap var 87 och styrning var 85. Resultatet indikerar att medarbetarna upplever en tillfredsställande arbetssituation i det dagliga jobbet. Det visar att våra medarbetare trivs och känner sig delaktiga i verksamheten. De är ambitiösa och engagerade och värnar varje barn och elev samt deras progression. Index för förskolans verksamhet var väldigt hög inom alla områden och högst av alla verksamheter i kommunen gällande styrning

Det finns en brist på behöriga lärare och förskollärare och den förväntas bli långvarig. Därför är det i nuläget extra viktigt att arbeta systematiskt och långsiktigt med kompetensförsörjning för att kunna erbjuda barn och elever en likvärdig utbildning av god kvalitet. Inom ramen för kommunens strategiska mål, att vara en attraktiv arbetsgivare, ställs höga krav på samordnade metoder och rutiner för kompetensförsörjning. Att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla rätt kompetenser kommer att bli ännu viktigare när våra verksamheter utvecklas samt vid pensionsavgångar och då övrig rörlighet ökar.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning	Trend
Hållbart medarbetarengagemang	82	85	85	85	80			
Hållbart medarbetarengagemang - ledarskap		87	86	87	86	86		
Frisknärvaro	43	46	41	53	50	50		

Kommentar:

Urvalet för frisknärvaro är gjort på Alla anställningsformer. Då fångas tillsvidare- och tidsbegränsade anställningar, så som verksamheten redovisar sjukfrånvaron.

Kommunfullmäktiges mål 9 En långsiktig hållbar ekonomi

BUN mål 8. En långsiktig hållbar ekonomi

En långsiktig hållbar ekonomi innebär ordning och reda, en god ekonomi nu och i framtiden, ansvarsfullt och effektivt nyttjande av kommunens resurser.

Skattesatsen ska vara oförändrad. Kommunens kärnverksamhet och människors möjligheter till egen försörjning ska prioriteras.

Hållbar utveckling kräver smarta arbetssätt, medarbetare som mår bra, kommunikation, kvalitet, god service och tillgänglighet. Organisationen ska använda digital teknik som frigör resurser för att höja kvalitet inom andra områden. Det är viktigt att fortsätta arbeta för ständiga förbättringar i verksamheten för att uppnå ökad effektivitet.

Fokusområden

- Resultat
- Effektivitet

Målet är kopplat till målområdena Ett nyskapande Västmanland genom hållbar tillväxt och delmålet God ekonomisk utveckling i Regionala Utvecklingsstrategi (RUS) samt Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt i Agenda 2030.

Bedömning	Trend
	

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvärde 2023	Mål 2026	Bedömning	Trend
Budgetavvikelse, Tkr	4 354	1 235	94	645	0	0		
Verksamheten är ändamålsenlig	50%	67%	40%	100%	70%	100%		

Internkontroll

Barn- och utbildningsnämnden har i sin internkontrollplan åtta områden som följs upp;

Områden som tillämpas i hela kommunorganisationen

- Offentlighetsprincipen - posthantering och registrering
- Att återrapportering av delegation sker
- Inköp - att inköp sker inom upprättade avtal
- Ansökan om statliga medel
- Informationssäkerhet

Områden beslutade av barn- och utbildningsnämnden

- Barnkonventionen, att prövning för barns bästa genomförs i beslut som direkt eller indirekt rör barn
- GDPR - att det finns en upprättad registerförteckning
- Utbetalningar av interkommunala ersättningar på gymnasiet, att utbetalningar inte sker om eleven har omfattande frånvaro

Den interna kontrollplanen för år 2023 har följts, samtliga kontroller har återrapporterats och inga större avvikelser har konstaterats.

Barnrättsarbete

Barnkonventionens syfte är att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter.

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den ofta kallas, antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989. Sedan den 1 januari 2020 är barnkonventionen en del av svensk lag.

En ny mall för tjänsteskrivelse har under våren arbetats fram för att direkt kunna fylla i om förslaget till beslut medför några konsekvenser som rör barns rättigheter.

Av fem slumpade ärenden har tre föregåtts av en prövning av barns bästa inför beslut.

Verksamhetsområde förskola

Verksamhetschef för förskolan är utbildad barnrättsstrateg.

Förskolorna arbetar med materialet Kompisböcker som är baserat på barnkonventionen i syfte att stärka arbetet med barnens rättigheter. Barnkonventionsdagen, 7 februari, uppmärksammades på förskolorna.

Många förskolor har infört planerade och styrda lekgrupper. I leken får barnen möjlighet att utforska och lära. Barnen ges även goda förutsättningar till att skapa nya relationer och utveckla sitt sociala samspel. I läroplanen har leken en central roll och den ska ges plats i verksamheten, leken är grunden för barns välmående, utveckling och lärande (Skolverket, 2018). Läroplanens riktlinjer kan stärkas med Barnkonventionens formulering att alla barn har rätt till en tillgänglig utbildning som innehåller lek och utveckling (Unicef, 2009).

Prövning av barns bästa genomförs i hög utsträckning inför förändringar i förskolan.

Verksamhetsområde grundskola

Under året har arbetet med prövning för barns bästa gjorts tillsammans i personalgruppen. De riskanalyser som gjorts inför förändringar som verksamheten står inför, speciellt gällande lokalförändringar, har kompletterats med prövning utifrån Barnkonventionen. Arbetet med att involvera barnens röster behöver ske löpande. I projektet ny Gäddgårdsskola har exempelvis barnen deltagit i processen att utforma miljön tillsammans med arkitekter och andra partners.

Att utveckla metoder för att mer få till barns och elevers delaktighet har gjorts på skolorna utifrån arbetet med likabehandling, trygghet och studiero. Flera skolenheter har egna uppföljningar då de intervjuar, går runt i lokalerna för att få med elevernas röster och få till en större delaktighet.

Verksamhetsområde gymnasieskola

Vasagymnasiet har flera olika informations- och diskussionsforum som möjliggör elevers delaktighet och inflytande, exempelvis skolkonferenser och månadsvisa träffar med elevskyddsombud. Var sjätte vecka hålls information till samtliga elever inom respektive årskurs där frågor gällande trygghet, studiero, studietips, allmän information samt andra aktuella frågor tas upp.

Verksamhetsområde Ungdomsenheten

Ungdomsfullmäktige (UFM) är ett exempel på barnrättsarbete. Läsåret 2023 - 2024 har UFM 18 aktiva deltagare som arbetar i mindre grupper kring frågor som ungdomarna tycker är viktiga.

Ekonomi

Driftredovisning

Ekonomi, tkr	Utfall jan-dec 2022	Utfall jan-dec 2023
Verksamhetens intäkter	72 407	78 298
Verksamhetens kostnader	433 977	464 423
Nettokostnad	361 570	386 125
Budget	361 664	386 770
Årets resultat	94	645
Investeringsutgifter	2 389	1 551
Investeringsinkomster	0	0
Nettoinvesteringar	2 389	1 551

Enhet/område/vht, tkr	Bokslut 2022	Budget 2023	Utfall jan-dec 2023	Avvikelse helår	Avvikelse prognos delår	Avvikelse prognos tertial
Politisk verksamhet	987	1 436	1 367	69	0	0
Förskola	94 754	100 414	99 206	1 208	0	-200
Fritidshem	16 033	12 053	13 370	-1 316	-200	-200
Förskoleklass	8 878	10 592	10 447	145	0	200
Grundskola	146 821	150 399	152 274	-1 875	200	-800
Anpassad grundskola	13 838	17 425	16 450	975	0	-900
Anpassad gymnasieskola	6 882	7 922	6 774	1 147	0	-300
Gymnasieskola	72 626	75 669	75 700	-31	0	0
Barn- och utbildningskontor	751	137	-195	332	0	0
Ungdomsenheten		10 723	10 732	-9	0	
Summa	361 570	386 770	386 125	645	0	-2 200

Arbetet enligt åtgärdsplanen bidrog till att Barn- och utbildningsnämnden den sista augusti prognostiserade ett 0-resultat. Åtgärdsplanen har inneburit att förskolans två specialpedagoger (efter eget önskemål) gått ner i tjänst 25% vardera samt att förskolan inte tillsatt två vakanta tjänster. Grundskolan har inte ersatt två elevresurser som slutat där en elev flyttat och en elev lämnat grundskolan och gått vidare till gymnasiet. Moderna språk i grundskolan samläser nu mellan skolorna då grupperna i vissa språk varit små och därför har 50% språklärare inte ersatts under ledighet. I Götlunda har fritidshemmet dragit ner sin bemanning med 50% och 30%

specialpedagog har tagits bort. De 50% som tagits bort på fritidshemmet har sedan fått läggas tillbaka då öppettiderna inte kunde hållas. Gymnasiet har inte tillsatt en vakant tjänst.

Ökade statsbidrag och en utbetalning från Migrationsverket påverkar också prognosen till det bättre.

Helårsprognosen för 2023 var vid delårsbokslutet 0 kr och årets resultat visar + 645 tkr.

Förskolans resultat är + 1 208 tkr. Minskade kostnader för kost på grund av hög frånvaro bland barnen. Lägre personalkostnader än förväntat på grund av att det är svårt att anställa legitimerade förskollärare på vikariat och visstidstjänster. Mer intäkter än förväntat både vad det gäller statsbidrag och föräldraavgifter.

Det låga barnantalet i förskolan drabbar även den fristående förskolan Solkatten som haft färre barn inskrivna vilket innebär sänkta kostnader för köp av förskoleplats.

Grundskolans resultat (inkluderat fritidshem och förskoleklass) är - 3 046 tkr. Grundskolorna har under 2023 utökat sina lokaler, vilket inneburit kostnadsökningar gällande inventarier. Vissa personalförstärkningar har också inneburit en ökad kostnad. Kostnader för digitala enheter har ökat under året beroende på fler elever samt genomförande av tidigare nämndbeslut för elever i yngre åldrar, där vi utökat med flera digitala enheter. Semesterlöneskulden drabbade grundskolan hårt 2023 och innebar en kostnad på cirka 2 000 tkr.

Anpassad grundskolas resultat är 975 tkr, vilket är bättre än förväntat och till stor del består av intäkter från Migrationsverket. Svårigheter att rekrytera vikarier bidrar också till en lägre kostnad. Den anpassade grundskolans verksamhetsområde är svår att planera då de har en ramtilldelning som inte bygger på volym.

Gymnasieskolan har ett resultat på - 31 tkr, vilket beror på verksamheten på brottningsgymnasiet står för.

Anpassad gymnasieskola har ett resultat på 1 147 tkr, vilket beror på ett par färre köpta platser än beräknat då en elev flyttat utomlands bland annat.

Ungdomsenhetens resultat är - 9 tkr. Fritidsgården Gluggen har strävat efter att hålla nere personalkostnaderna. Kulturskolan har kunnat balansera för låga elevintäkter med tillskott från utvecklingsprojekt.

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt, tkr	Budget 2023	Utfall jan-dec	Avvikelse helår	Avvikelse prognos delår	Avvikelse prognos tertial
Investeringar förskola	830	690	140	0	0
Investeringar grundskola	700	667	34	0	0
Investeringar gymnasieskola	200	107	92	0	0
Investeringar kulturskola	360	86	273	0	0
Summa	2 090	1550	539	0	0

Förskolan har investerat i bland annat solskydd vilka blev billigare än budgeterat. Grundskolan har investerat i klassrumsmöbler och slöjdbänkar enligt plan. Gymnasiet har investerat i klassrumsmöbler och skulle ha investerat i laborieutrustning som inte kunnat genomföras. Kulturskolan har haft planer på att göra investeringar i ny lås- och säkerhetsanordning. Eftersom detta ska bekostas av hyresvärden och i och med det läggs som en hyreskonsekvens så har kulturskolan en större avvikelse på investeringar för 2023.

Nyckeltal

Verksamhet	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Besökare biblioteket	80 758	76 000	52 724	42 048	57 128	

Utredningsuppdrag

I samband med att strategisk- och ekonomisk plan 2023 beslutades gav nämnden förvaltningen i uppdrag att:

- Se över hyresnivån för Bofinken.
  - Utifrån delegationsordningen ligger ansvaret på kommundirektören att skriva på, säga upp samt omförhandla hyresavtal. Arbete pågår.
- Se över att minska antalet platser i förskolan.
  - Under våren fattades beslut att stänga förskolan Myran. Förskolan stängs successivt och 11 barn går kvar läsåret 2023 - 2024.
- Se över ledning & administration tillsammans med övriga förvaltningar.
  - Detta inkluderar flera förvaltningar vilket innebär att ett gemensamt arbete måste initieras.
- Se över hur vaktmästarnas arbetsuppgifter kan tas över av AKTAB.
  - Uppdraget spänner över förvaltning- och bolagsgränser vilket innebär att uppdraget i ett första skede behöver initieras av kommundirektören

Framtid

Verksamhetsområde förskola

Barnafödandet minskar i Arboga, precis som i riket, vilket medför färre inskrivna barn i förskolan. Konsekvensen är att några förskolor har många lediga platser. För att vara bättre rustade för förändringar i antalet förskoleplatser finns behov av en mer flexibel lösning av lokalerna. Trots antalet färre inskrivna barn i förskolan ökar gruppen barn i behov av särskilt stöd. De senaste fem åren har antalet barn som har behov av stödåtgärder fördubblats. Det finns ett stort behov av specialpedagogisk kompetens i förskolan, så rektorerna planerar att genomföra Skolverkets kompetensutvecklingsinsats "Specialpedagogik för lärande".

Andelen behöriga förskollärare skiljer sig mellan förskolorna liksom nivån på frånvaron bland medarbetarna. Detta påverkar kvaliteten på undervisningen, som skiljer mellan förskolorna. En kartläggning om användandet av visstidsanställda och korttidsvikarier kommer att genomföras för att utreda om det är möjligt att ha en organisation med högre grundbemanning. Det skulle kunna ge förutsättningar att bedriva en kvalitativ utbildning även vid frånvaro och kanske även bidra till bättre arbetsmiljö och ökad frisknärvaro.

Barn rör sig generellt mindre idag än tidigare. Att mer systematiskt få in motoriska aktiviteter i undervisningen är av största vikt. Att prova på olika aktiviteter kanske även kan locka till mer rörelse på fritiden. Den psykiska ohälsan ökar. Förskolan behöver arbeta mer med hälsobegreppen inom ramen för undervisningen, exempelvis relationskompetens.

Enligt läroplanen (Lpfö 18) ska pedagogerna kontinuerligt och systematiskt följa, dokumentera och analysera varje barns utveckling och lärande för att göra det möjligt att följa barns förändrade kunskaps- och utvärderade hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanen mål. En utmaning är att hitta tid till detta, så under 2024 kommer två förskolor att prova en modell med timbank där varje enskild medarbetare själv ansvarar för en del av tiden.

Förskolans samarbete med Eidevald har bidragit till många lärdomar och insikter samt en ökad förståelse för förskolans uppdrag och hur både uppdraget och förutsättningarna har förändrats över tid. Att ha rätt person, med rätt kompetens, på rätt plats och i rätt tid är än viktigare idag då det är fler barn i grupperna, med längre vistelsetider, ett ökat krav på dokumentation och sämre ekonomiska förutsättningar. Förskolans utökade ledningsgrupp arbetar fram en långsiktig planering med fokusområden för fem år, för att säkerställa att rätt saker genomförs i rätt tid. Fokusområden för 2024 är en stabil personalförsörjning samt ökade kunskaper i specialpedagogik.

Verksamhetsområde grundskola

Utvecklingsgrupper i syfte att arbeta med undervisningsutveckling har startats på alla skolor inom ramen för IFOUS-programmet. Arbetet med kooperativt lärande syftar till att stärka

likvärdighet samt utveckla samspels- och samarbetskultur i klassrummet. Enligt Skolverket behöver rektorer få bättre förutsättningar att utföra sitt uppdrag. I samband med IFOUS-programmet arbetar både verksamhetschef och rektorer i grundskolan och anpassade grundskolan med att utveckla sitt pedagogiska ledarskap utifrån den egna kontexten. Det arbetet syftar till att stärka styrkedjan i flera led och därmed skapa bättre förutsättningar för rektorer och lärare att utföra sina uppdrag.

Tidiga insatser är avgörande för att små utmaningar inte ska växa sig stora. Grundskolan fokuserar på att stärka utbildningen i förskoleklass bland annat genom Skolverkets nationella satsning på språk-, läs- och skrivutvecklare som kommer att rikta arbetet mot förskoleklasserna under kommande läsår. För att stärka det språkutvecklande arbetet träffas SVA-lärare (svenska som andraspråk) i nätverk och fritidshemmets personal arbetar fokuserat med språkutveckling.

Att skapa goda relationer är en förutsättning för att eleverna ska känna sig trygga på skolan. Exempel på relationsbyggande aktiviteter som kontinuerligt pågår är värderingsövningar, kooperativt lärande, pedagogstyrda rastaktiviteter bland de yngre eleverna samt elevvärdar och elevcaféer på högstadieskolorna. Det kooperativa klassrummet bygger på dialoger i både par och grupp, vilket innebär att eleverna behöver förstå att ett samtalande klassrum också är studiero. Den kooperativa metoden har visat sig bygga goda relationer mellan klasskamrater och ökat känslan av samhörighet. Elevhälsan har en viktig roll i det främjande och förebyggande trygghetsarbetet. Ett exempel är en generell elevhälsoplan som varje skola ska arbeta med inom sin kontext.

Verksamhetsområde gymnasieskola

Skolinspektionens beslut från april 2023 ligger till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet. I syfte att fler elever ska nå gymnasieexamen inom tre och fyra år avser verksamheten fortsätta identifiera framgångsfaktorer som främjar likvärdig undervisning oavsett kön, skolbakgrund och socioekonomisk tillhörighet och implementera detta i undervisningen. Ett uppdrag som förstelärare leder är att stärka elevernas eget lärande och ansvarstagande samt förbereda dem för vidare studier och/eller yrkesliv.

Förhållningssätt och användande av AI (Artificiell Intelligens) och ChatGPT i undervisning och bedömning är områden som verksamheten söker mer kunskap om. Arbetet pågår gällande hur utvecklingen kan påverka skolan och hur AI kan implementeras i verksamheten på ett konstruktivt sätt.

Vasagymnasiet ser över utbudet av program och inriktningar för att kunna erbjuda efterfrågade utbildningar. Samverkan sker i Västra Mälardalen, bland annat med Ullvigymnasiet. Den kommande gymnasiedimensioneringen av programutbud och platsantal som är samverkat inom Västmanland beräknas vara klar till höstterminen 2024 för att sedan börja gälla från höstterminen 2025. Rekrytering av lärarkompetens inom elektronik, mekatronik, energiteknik samt svenska som andraspråk behöver göras. För att få tillräckligt antal elever och bibehålla skolans goda rykte genomförs fortlöpande marknadsföring, framför allt till kommunerna i närområdet.

Verksamhetsområde elevhälsa

Behovet av skolsköterske-, skolläkar- och kuratorstid är stort. Förhoppningen är att kunna behålla det nuvarande antalet skolsköterskor samt på sikt utöka kuratorsbemanningen med ytterligare minst en tjänst. Från januari 2024 finns två psykologer i tjänst på vardera 50% och ett eventuellt beviljat statsbidrag skulle kunna möjliggöra en utökning av skolpsykologtid.

Under 2024 startar en upphandlingsprocess, tillsammans med Köping och eventuellt Kungsör, av journalsystem till EMI och psykologer i syfte att kunna dokumentera elevärenden digitalt och säkert i ett system anpassat för ändamålet.

Verksamhetsområde ungdomsenheten

Kulturskolan lägger mycket fokus på att verka bland barn och unga för att få dem intresserade av verksamhetens utbud, både gällande musik och film. Dansundervisningen är mer självrekryterande. Att statsbidrag för utveckling minskar är en utmaning för verksamheten. Det påverkar möjligheten att rekrytera lärare, vilket dessutom försvåras av att det finns få utbildade kulturskolelärare.

Fritidsgården Gluggen arbetar uppsökande på högstadieskolorna men saknar en funktion som kan länka skola, socialtjänst och fritidsgård närmare varandra.

Sammanfattning till kommunfullmäktige

Årets verksamhet - sammanfattning till kommunfullmäktige

Verksamhetsområde förskola

Förskoleledningen har arbetat fram en långsiktig strategi för förskolans systematiska kvalitetsarbete i syfte att skapa effektiva organisationer med kvalitet på undervisningen. Att stödja barnens språkliga utveckling samt att stärka barnens sociala förmågor har varit prioriterade målområden under året.

Under våren fattades beslut att stänga förskolan Myran och förskolan stängs successivt under läsåret 2023 - 2024. En biträdande rektor har anställts deltid på Fasanens förskola.

Verksamhetsområde grundskola

De reviderade läro- och kursplanerna samt deltagande i forskningsprogrammet Fokus Undervisning (FUN) utgör bra underlag för planering, genomförande och bedömning av elevers kunskaper och uppföljning av lärares undervisning. Grundskolans verksamhetsområden har påbörjat en förflyttning gällande kvalitetsarbetet för att mer synliggöra och följa processer och undervisning.

Behörigheten till ett nationellt program har ökat jämfört med förra året. 83,3% av eleverna i årskurs 9 är behöriga till ett nationellt program (86% efter genomförd lovskola).

Grundskolan har inför läsåret 2023 - 2024 bytt namn till anpassad grundskola. Den anpassade grundskolan har ökat elevantalet och har nu två paralleller på alla stadier. Under hösten granskade Skolinspektionen enhetens arbetssätt för att kunna ge eleverna extra anpassningar och särskilt stöd i utbildningen i dess helhet samt hur rektor leder och styr det arbetet. Den anpassade grundskolan fick omdömet *i hög utsträckning* för samtliga områden.

Förskollärare i förskoleklass har idag samma avtal som lärare i grundskolan, vilket möjliggör samarbete med övrig undervisande personal. Fritidshemspersonal deltar i en utbildningsinsats gällande språkutveckling.

Beslut har tagits kring en ny Gäddgårdsskola. Ladubacksskolan har under läsåret fått tillskott med en modul. Nybyholmsskolan har fått tillgång till lokaler på tidigare förskolan Myran.

Verksamhetsområde gymnasium

Skolinspektionen genomförde en regelbunden kvalitetsgranskning av Vasagymnasiet i mars 2023 utifrån områdena rektors ledarskap, undervisning, trygghet och studiero samt bedömning och betygssättning. Vasagymnasiet fick omdömet *i hög utsträckning* för samtliga områden.

Hösten 2023 har Vasagymnasiet genomfört kompetensutveckling om AI och ChatGPT.

Ett arbete med anpassad undervisning bedrivs i syfte att bättre kunna förbereda eleverna för högre studier.

Verksamhetsområde elevhälsa

Antalet skolsköterskor har utökats medan bemanningen på kuratorssidan har minskat. Skolpsykolog samt skolläkaren har kunnat delta på några elevhälsoteam (EHT) på skolorna.

Verksamhetsområde ungdomsenheten

Ungdomsenhetens frågor har delats upp i två förvaltningar, Barn- och utbildning samt Fritid och kultur, vilket skapar utmaningar. Ansökningar till kulturskolans egna satsningar och Skapande skola-projekt beviljades med hälften av sökta medel 2024.

Fritidsgården Gluggen har haft ett högt besöksstryck. Ungdomsfullmäktige (UFM) driver bland annat frågor om permanent ungdomsmottagning i Arboga samt skolavslutningsaktiviteter.

Måluppfyllelse - sammanfattning till kommunfullmäktige

Barn- och utbildningsnämnden har 8 mål som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. I uppföljningen är 5 mål uppfyllda och 3 mål delvis uppfyllda. Resultatet är en förbättring från tidigare år. Det finns 31 indikatorer där syftet är att kunna följa resultat över tid för att se om utvecklingen går åt rätt håll. 5 av indikatorerna redovisas även könsupplodat.

Mål per strategiskt område	2023	2024	2025	2026
<i>Inspirerande livsmiljö</i>				
Barn och elevers upplevelse av trygghet ökar				
Barn och ungdomar ska erbjudas attraktiva och ändamålsenliga fritids- och kulturverksamheter				
<i>Inspirerande lärande och arbete</i>				
Alla elever upplever studiero				
Barngruppernas storlek ska ligga inom Skolverkets riktlinje				
Måluppfyllelsen förbättras inom nämndens verksamheter				
Fler unga är i arbete eller vidare studier efter avslutad gymnasieutbildning				
<i>Inspirerande organisation</i>				
En attraktiv arbetsgivare				
En långsiktig hållbar ekonomi				

Ekonomi - sammanfattning till kommunfullmäktige

Helårsprognosen för 2023 var vid delårsbokslutet 0 kr och årets resultat visar + 645 tkr.

Förskolans resultat är + 1 208 tkr. Grundskolans resultat (inkluderat fritidshem och förskoleklass) är - 3 046 tkr. Anpassad grundskolas resultat är 975 tkr. Gymnasieskolan har ett resultat på -31 tkr. Anpassad gymnasieskola har ett resultat på 1 147 tkr. Ungdomsenhetens resultat är -9 tkr.

Framtid - sammanfattning till kommunfullmäktige

Verksamhetsområde förskola

För att vara bättre rustade för förändringar i antalet förskoleplatser finns behov av en mer flexibel lösning av lokalerna. Trots färre inskrivna barn har antalet barn i gruppen barn i behov av särskilt stöd fördubblats de senaste åren. En kartläggning om användandet av visstidsanställda och korttidsvikarier kommer att genomföras för att utreda möjligheten att ha en organisation med högre grundbemanning.

En utmaning är att hitta tid till dokumentation och analys av barns utveckling, så under 2024 kommer två förskolor att prova en modell med timbank där varje enskild medarbetare själv ansvarar för en del av tiden.

Förskolans utökade ledningsgrupp arbetar fram en långsiktig planering med fokusområden för fem år, för att säkerställa att rätt saker genomförs i rätt tid. Fokusområden för 2024 är en stabil personalförsörjning samt ökade kunskaper i specialpedagogik.

Verksamhetsområde grundskola

I samband med IFOUS-programmet arbetar både verksamhetschef och rektorer i grundskolan och anpassade grundskolan med att utveckla sitt pedagogiska ledarskap utifrån den egna kontexten.

Tidiga insatser är avgörande för att små utmaningar inte ska växa sig stora. Grundskolan fokuserar på att stärka utbildningen i förskoleklass under kommande läsår. För att stärka det språkutvecklande arbetet träffas SVA-lärare (svenska som andraspråk) i nätverk och fritidshemmets personal arbetar fokuserat med språkutveckling.

Att skapa goda relationer är en förutsättning för att eleverna ska känna sig trygga på skolan. Flera olika typer av relationsbyggande aktiviteter pågår kontinuerligt. Den kooperativa metoden har visat sig bygga goda relationer mellan klasskamrater och ökat känslan av samhörighet. Elevhälsan har en viktig roll i det främjande och förebyggande trygghetsarbetet. Ett exempel är en generell elevhälsoplan som varje skola ska arbeta med inom sin kontext.

Verksamhetsområde gymnasieskola

Skolinspektionens beslut (april 2023) ligger till grund för det fortsatta utvecklingsarbetet. I syfte att fler elever ska nå gymnasieexamen inom tre och fyra år avser verksamheten fortsätta identifiera framgångsfaktorer som främjar likvärdig undervisning.

Verksamheten arbetar med förhållningssätt och användande av AI (Artificiell Intelligens) och ChatGPT i undervisning och bedömning.

Vasagymnasiet ser över utbudet av program och inriktningar för att kunna erbjuda efterfrågade utbildningar. Den kommande gymnasiedimensioneringen av programutbud och platsantal som är samverkad inom Västmanland beräknas vara klar till höstterminen 2025.

Verksamhetsområde elevhälsa

Behovet av skolsköterske-, skolläkar- och kuratorstid är stort. Från januari 2024 finns två psykologer i tjänst på vardera 50% och ett eventuellt beviljat statsbidrag skulle kunna möjliggöra en utökning av skolpsykologtid.

Verksamhetsområde ungdomsenheten

Att statsbidrag för utveckling minskar är en utmaning för verksamheten. Det påverkar möjligheten att rekrytera lärare, vilket dessutom försvåras av att det finns få utbildade kulturskolelärare.

Fritidsgården Gluggen arbetar uppsökande på högstadieskolorna men saknar en funktion som kan länka skola, socialtjänst och fritidsgård närmare varandra.